

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.254/2016/7/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Pakodi Gábor jogtanácsos (cím8, postacím: cím9) által képviselt **Felperes1** (cím2) **felperesnek** a dr. Neiger M. Tibor ügyvéd (cím5) által képviselt **Alperes1** (cím1) **I.r., Alperes2** (cím4) **II.r.alperesekkel** szemben finanszírozási szerződésből eredő igény megfizetése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2016. november 16. napján kelt 13.P.21.306/2014/106. sorszám alatti ítéletével szemben a I.r. alperes 107. és a felperes 108. sorszám alatti fellebbezése folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a II.r. alperessel szembeni elutasító rendelkezését helybenhagyja, míg az I.r. alperessel szembeni marasztaló rendelkezését hatályon kívül helyezi és ekörben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja.

A másodfokú eljárásban a felperes perköltségét 500.000,- (Ötszázezer) Ft, míg az I.r. alperes perköltségét 635.000,- (Hatszázharmincötezer) Ft-ban állapítja meg.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. alperesnek 148.500,- (Egyszáznegyvennyolcezer-ötszáz) Ft perköltséget és viselje ekörben a fellebbezésével felmerült költségeit.

A felperesnek a II.r. alperessel kapcsolatos fellebbezésével felmerült és feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes jogelődje és az Egészségügyi Szolgáltató Bt.továbbiakban: társaság) között 1999. május 31-én szerződés jött létre az egészségügyi szolgáltató otthoni szakápolási tevékenységének finanszírozására. A finanszírozási szerződés 7.7. pontja szerint, amennyiben a szolgáltató (társaság) a jelen szerződés alapján az egészségbiztosítási alaphól kapott összeget nem a finanszírozott egészségügyi szolgáltatások nyújtására használta fel, köteles azt a felperesnek a szerződés 7.5. pontjában írtak szerint megtéríteni. A szerződés 6.1. pontja tartalmazta, hogy a társaság köteles megfelelő formában és rögzített határidőben jelenteni a teljesített szolgáltatásokat. A felperesnek ez alapján kell finanszíroznia a teljesítést. A szerződés 7.1. pontja rögzítette, hogy a felperes a hatályos

jogszabályok alapján jogosult és egyben köteles ellenőrizni a szerződésben foglalt egészségügyi szolgáltatások szerződés szerinti teljesítését, így különösen a finanszírozott szolgáltatások teljesítésének valódiságát és indokoltságát. A szerződés 7.2. pontja alapján a társaság köteles az ellenőrzés során a finanszírozóval együttműködni és a szükséges iratokat és egyéb dokumentációkat határidőre biztosítani. A szerződés 7.5. pontja szerint a Bt. szerződésszegés esetén köteles megtéríteni az abból eredő finanszírozási többletet, vagy az okozott kárt, s ennek a jegybanki alapkamat kétszeresével számított kamatát. A jogalap nélkül igénybe vett finanszírozást és kamatterhét a finanszírozó jogosult volt az esedékes finanszírozási összegből levonni. A társaság 2011. július 31-ig végezte a szerződött otthoni szakápolási tevékenységet, a szerződéses időszakban bevételei kizárólag az egészségbiztosítási alaphól folyósított pénzeszközökből álltak, egyéb bevétellel nem rendelkezett. A társaság a szerződésben és mellékleteiben meghatározott keretek között, így meghatározott ellátási területen, meghatározott vizitszám erejéig a jogszabályi előírások figyelembevételével volt köteles feladatát ellátni. A társaság az egészségbiztosítási alaptól kapott összeg egy részét nem a finanszírozási szerződésben meghatározott egészségügyi szolgáltatás nyújtására használta fel és elszámolási kötelezettségét sem mindig teljesítette, ezért a felperes a többször elvégzett ellenőrzés alapján 2010. július 14-én összesen 11.696.175,-Ft megtérítésére hívta fel. Mivel a társaság havi finanszírozásából a felperes 12 hónap alatt összesen 4.200.000,-Ft-ot visszavont, 2008. évre vonatkozó 11.696.175,-Ft tartozásból 7.496.175,-Ft nem térült meg. A Bt. vitatta ezt a fizetési kötelezettséget és pert indított a felperessel szemben. A Veszprémi Törvényszék a G.40.107/2010/46. számú ítéletével keresetét elutasította és viszontkereset folytán kötelezte, hogy fizessen meg a jelen per felperese számára 7.496.175,-Ft-ot és 889.000,-Ft perköltséget. Ezt az ítéletet a Győri Ítéltábla a 2013. III. 27-én kelt Gf.IV.20.249/2012/5. számú ítéletével helybenhagyta és a társaságot a felperes részére 350.000,-Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A betéti társaság tagja és törvényes képviselője 2008. július 20. napjáig a II.r. alperes, 2008. július 21-től az I.r. alperes volt. A társaság megfelelő üzemanyagszámlákat 2008., 2009. évre nem tudott bemutatni. Abból adódóan, hogy a finanszírozott egészségügyi ellátás végzése indokolta a gépjármű használatát a 2009-ben végrehajtott vizitek alapján a felperes az általa kalkulált üzemanyagköltséget tekintette elfogadottnak az egészségbiztosítási alap terhére. A felperes felmondásának következtében a finanszírozási szerződés 2011. július 31. napjával megszűnt. A felperes által végrehajtott záró ellenőrzés során a társaság a többszöri felszólítás ellenére sem bocsátotta rendelkezésre a 2010. és 2011. évekre vonatkozó elszámolást és könyvelési dokumentációt, az előlegként folyósított finanszírozási összeg jogszerű felhasználását később sem igazolta. A 2010. és 2011. évekre a társaság által jogosulatlanul felhasznált és felperes felé megtérítendő összeg 44.179.200,-Ft tőke, 5.897.015,-Ft kamat, összesen 50.076.215,-Ft volt, amely tartalmazott egy 21.400.000,-Ft-os tételt is.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2013. szeptember 19-ei kezdő időponttal elrendelte a társaság felszámolását. A felperes a felszámolási eljárás során 67.792.300,-Ft hitelezői igényt jelentett be, amelyet a felszámoló határidőben érkezett hitelezői igényként vett nyilvántartásba. A felszámolási eljárást a Tatabányai Törvényszék a 2014. június 7-én jogerőre emelkedett végzésével egyszerűsített módon befejezte és a társaságot megszüntette. Megállapította, hogy a hitelezői igények kifizetésére felszámolási vagyoni hiányában nem volt fedezet, a követelés nem vált behajthatóvá. Felperes a II.r. alperes tevékenységének vizsgálata során is szabálytalanságot és hiányt állapított meg, azonban őt a teljesítésre csak 2014. július 23-án szólította fel. A Bt. az alperesek beltagi jogviszonyának idején súlyosan megsértette a

számviteli törvény több rendelkezését, a bizonylati rendnél jelentkező sérelmek olyan mértékűek voltak, amelyek megnehezítették a társaság vagyoni helyzetének ellenőrzését. A társaságnál rendelkezésre álló bizonylatok között jelentős tartalmi eltérések és ellentétek álltak fenn, sérült a mérleg valóságának elve is, a Bt. nem tartotta be a pénzkezelésre vonatkozó előírásokat.

A felperes keresetében az I.r. alperest 61.772.303,-Ft tőke, II.r. alperest 6.219.997,-Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. A kereset jogalapjaként az Ebtv. 35. §-ára, a Gt. 68.§., 97.§. 104.§. és 108. §-ára, és az 1/2007. Polgári Jogegységi Határozatra hivatkozott.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I.r. alperes vitatta a kereset jogalapját, összecszerűségét, arra hivatkozott, hogy a Bt-nek csak 2008. július 20-ától volt beltagja, felelőssége csak ezen időponttól vizsgálható. Állította, hogy elszámolási kötelezettség nem terhelte, mögöttes felelőssége alapján tartozása nem keletkezett. A felperes ellenőrzése során keletkezett adatokat, az igazságügyi könyvszakértői véleményt és annak kiegészítését nem fogadta el. A II.r. alperes a vele szemben érvényesített követelés elévülésére hivatkozott, azon indokkal, hogy 2008. július 20-áig volt beltagja a társaságnak, amelynek megszűnésétől számítottan eltelt az 5 éves elévülési határidő és ezen elévülési idő alatt a felperes írásban nem szólította fel a tartozás megfizetésére, az elévülés más módon sem szakadt meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I.r. alperest, fizessen meg a felperesnek 61.772.303,-Ft-ot, annak 2011. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresét képező késedelmi kamatát, valamint 2.053.000,-Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy 1.780.000,-Ft eljárási illeték és 959.485,-Ft szakértői díj az állam terhén marad. Kötelezte felperest, fizessen meg II.r. alperesnek 297.000,-Ft perköltséget.

A törvényszék a jogvitát a felperes és a társaság közötti jogviszony megszűnésének idején hatályos jogszabályok, az Ebtv. (1997. évi LXXXIII. törvény) rendelkezései, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV.törvény (Gt.), a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.), a Ptk. elévülésre vonatkozó rendelkezései alapján bírálta el. Álláspontja szerint a társaság és a felperes között polgári jogi jogviszony jött létre, amelynek alapján a Bt. a szerződésben és mellékleteiben meghatározott keretek között, adott területen, adott vizitszám erejéig otthonápolási feladatot volt köteles a jogszabályi előírások figyelembevételével ellátni. A társaság az elszámolási kötelezettségének a perbeli időszakban csak részben tett eleget, a 2008. évi finanszírozásának pénzügyi ellenőrzése során a felperes is megállapította, hogy a társaság Ebtv. 35. §-ában írtakat megszegte, az egyes évek vonatkozásában nem, vagy nem teljes mértékben tudta igazolni a finanszírozás jogszerű felhasználását, ezért visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

Az elsőfokú bíróság az alperesek tartozás behajthatatlansága okán fennálló mögöttes felelőssége alapján az alperesek terhére róta annak bizonyítását, hogy a felperes által elismert összegeken felül az egészségbiztosítási alapból (E. Alap) kapott további összegeket is a peres felek között létrejött szerződés szerinti célra és szerződés keretében használták fel. A kereset összecszerűségének meghatározása érdekében elkészített igazságügyi szakértői véleményt és annak kiegészítését ítélezése alapjául nagyjából elfogadta, és ez alapján helytállónak

tekintette a társaság ellenőrzése során felvett ellenőrzési jegyzőkönyvben foglaltakat a megállapított tartozásösszegekre is kiterjedően. Az igazságügyi könyvszakértői véleményt és annak kiegészítését egy 21.400.000,-Ft összegű tétel kapcsán kifogásolta, amelyről az I.r. alperes úgy nyilatkozott, hogy évekig az autójában hordta, majd abból ellopták. Álláspontja szerint ez az alperesi nyilatkozat önmagában is azt igazolta, hogy a pénzeszközzel, annak I.r. alperes által hivatkozott eltulajdonításáig nem számolt el. Mivel a társaságnak bevétele kizárólag az E. Alapból származott, nem találta helytállónak az alperesek azon védekezését, hogy ez az összeg a társaság olyan haszna volt, amelyre a társaság elszámolási kötelezettsége nem terjed ki. Az üzemanyagköltség vitatott elszámolását érintően kifejtette, hogy azt a felperes helyesen fogadta el becslés alapján, azt annak ellenére méltányos összegben ismerte el, hogy megfelelő számla, vagy valós, ellentmondásoktól és más bizonylat tartalmával fennálló ellentétektől mentes útnyilvántartás sem állt rendelkezésre. Az igazságügyi könyvszakértő is igazolta felperesnek az ellenőrzése során keletkezett iratokon alapuló azon állítását, hogy a hiányos nyilvántartások és kimutatások, bizonylatok nem valós adatokat tartalmaztak, mert a társaság által vezetett útnyilvántartás a teljesítményjelentésben megadott vizitszám összességében és helységenkénti bontásban sem egyezett, az a szerződött ellátási területeken kívüli utakat is tartalmazott.

A törvényszék nem fogadta el az általa kirendelt igazságügyi könyvszakértőnek a Bt. 2010. és 2011. évek vonatkozásában becsléssel megállapított költségeit. Bár a könyvszakértő elemezte a társaságtól lefoglalt iratokat, bizonylatokat és a bíróság által beszerzett iratokat, helytállónak tekintette felperesnek azt az álláspontját, hogy a becslésen alapuló szakvélemény a szükséges alapbizonylatok és egyéb kimutatások hiányában nem fogadható el. Osztotta viszont a kirendelt igazságügyi könyvszakértőnek azt a szakvéleményben kifejtett álláspontját, amely jogszerűnek ítélte a felperesnek a 2010. és 2011. évekre a teljes finanszírozási összeg visszakövetelésére vonatkozó igényét, mivel a társaság a jogszabályokban előírt kötelezettségeinek nem tett eleget. Ezen túlmenően a könyvszakértői véleményt és annak kiegészítését alperesek vitatása ellenére elfogadta ítélezése alapjául, utalva arra, hogy az teljes egészében egyezett a felperes által a társaságnál végzett ellenőrzés eredményével és a büntetőeljárás során keletkezett adatokkal.

A törvényszék elutasította az alperesek bizonyítási indítványait. Jogkérdésnek és nem szakkérdésnek tekintette, hogy a társaság visszafizetési kötelezettségét érintette-e vagy sem, hogy 2012-ben még rendelkezésére állt 21.400.000,-Ft-ot az I.r. alperestől ellopták. Érvelése szerint a lopás tényének bizonyítottsága sem jelentette volna, hogy ezt a pénzt az I.r. alperes jogszerűen használta fel, így a felperes felé ezen összeg vonatkozásában is elszámolási kötelezettség terheli. Mivel a per elbírálása szempontjából nem bírt jelentőséggel, szükségtelennek találta a társaságnál 1999. évtől keletkezett mérlegek beszerzését. Azon indokkal, hogy a szakápolási tevékenységet végző személyeket az alperesek nem jelölték meg, nem közölték idézési címüket, az általuk elvégzett tevékenységet, a vizitszámokat a felperes nem vitatta, szükségtelennek tartotta ezen személyek tanúként történő meghallgatását. Elutasította az I.r. alperesnek azt az indítványát is, amelyet a 2010-2011. évek vonatkozásában arra alapítottan terjesztett elő, hogy a társaság teljes körű könyvelési iratanyaga a büntetőeljárás iratai között rendelkezésre áll és ez alapján kíván a felperessel elszámolni. Az indítványt azért tekintett alaptalannak, mert az igazságügyi könyvszakértő a megjelölt iratanyagot teljes mértékben áttekintette, azok között az I.r. alperes által hivatkozott bizonylatokat nem találta, ezért 2010. és 2011. évre csak becsléssel tudott szakvéleményt adni, amit nem fogadhatott el. Azon indokkal, hogy vitás szakkérdés nem állt fenn, elutasította az alperes igazságügyi könyvszakértő (szakértő) kirendelésére vonatkozó bizonyítási

indítványát. A Veszprémi Törvényszék G.40.107/2010/46.számú ítéleti döntését a peres felek eltérő személye okán nem tekintette ítélt dolognak.

A törvényszék érvelése szerint a felperes követelése a II.r. alperessel szemben elévült, mivel a II.r. alperes 2008. július 20-ig volt beltagja a társaságnak és ezt követő 5 éves elévülési időn belül őt felperes fizetésre nem szólította fel. Önmagában helytállónak tekintette a felperesnek az 1/2007. Polgári Jogegységi Határozatra történő hivatkozását, amely szerint a mögöttes felelős személlyel szembeni követelés elévülése a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságig nyugszik. Álláspontja szerint ebből nem következik, hogy a behajthatatlanság igazolása csak a Bt. felszámolás eredményeként bekövetkező jogutód nélkül való megszűnésével történhet, ebben a körbe vonható a végrehajtás során keletkező, behajthatatlanságot igazoló okirat is, ezért az elévülés nyugvására vonatkozó szabályokat nem látta alkalmazhatónak. A jogvita elbírálása során alkalmazandó jogszabályokat illetően a törvényszék alkotmányossági aggályt nem észlelt. Álláspontja szerint a perbeli jogviszonyban a peres felek mellérendelt, egyenrangú jogalanyok voltak, amelynek nem mond ellent, hogy a felperest ellenőrzési jogosultság illette meg, és a társaságot a felperes felé való elszámolási kötelezettség terhelte, ezért elutasította az alpereseknek az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére és a per tárgyalásának felfüggesztésére vonatkozó kérelmét.

A felperes személyes illetékmentessége és az I.r. alperes költségmentessége okán megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad, a felmerült szakértői díjat is az állam viseli. A teljesítéssel késedelembe eső I.r. alperest a jogviszony megszűnésétől, 2011. augusztus 1-től kezdődően kötelezte késedelmi kamat megfizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes és az I.r. alperes terjesztett elő fellebbezést.

Az I.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára való kötelezését kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, a levont jogkövetkeztetése is megalapozatlan. Eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem adta ki a szakértő részére az alapszakvéleményre a per során tett észrevételüket, kizárólag a felperes által feltett kérdésekre nyilatkoztatta meg a szakértőt, aki az általa feltett kérdésekre az alapszakvéleményében és a kiegészítő szakvéleményében sem nyilatkozott. Sérelmezte, hogy a felperes a per során tett vállalása ellenére megtagadta a Bt. 2010., 2011. évre vonatkozó bizonylatainak, mérlegeinek az ellenőrzését és az elsőfokú bíróság addigi álláspontját megváltoztatva a bizonyítási teher téves kiosztásával az alpereseket kötelezte a bizonyításra és emellett – az így kiosztott bizonyítási teher alapján - alaptalanul utasította el az előterjesztett bizonyítási indítványukat. Az elsőfokú bíróság a beszerzett büntetőeljárás iratait kellő mélységben nem tekintette át, ezért nem ismerte fel, hogy a büntetőeljárás során folyamatosan lefoglalásra kerültek a társaság könyvelőitől a társaság iratai, így valamennyi, a 2010-2011. évre vonatkozó könyvelési iratanyag rendelkezésre állt a büntetőeljárás iratainál (bevételek, kiadások dokumentációja, útnyilvántartások). A felperes sem állította, hogy a betéti társaság kizárólagosan otthonápolási tevékenységet végzett, így valamennyi bevétele az otthonápolásokból származott és

valamennyi kiadása ehhez a tevékenységhez kapcsolódott. A büntetőügy iratai teljes körűen tanúsították a peresített időszakra vonatkozóan a társaságnál keletkezett valamennyi bevételt és kiadását, amely kiadása a bevételekhez kapcsolódóan merült fel. Így az elsőfokú bíróság a tanúk meghallgatására, a szakértői vélemény kiegészítésére, új szakértő kirendelésére, az eljáró szakértő személyes meghallgatására vonatkozó, fenntartott és megismételt bizonyítási indítványát megalapozatlanul utasította el, amelynek indokát teljes körűen nem adta meg és azt sem indokolta meg, hogy indítványai ellenére milyen okból mellőzte a szakértő tárgyaláson történő meghallgatását. A büntetőeljárás teljes körű ismerete esetén az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna ismernie, hogy a büntetőeljárás során beszerzett alapszakértői vélemény kifejezetten utalt arra, hogy a szakértői véleményének 1. számú melléklete tartalmazza a társaság beszámolóit, így azokból minden év vonatkozásában megállapítható, hogy a társaságnak adott naptári évben mennyi volt az adózott nyeresége, ezután mennyi adót fizetett be. A mérlegekből nyomon követhető, hogy az adózás után fennmaradt összeg az eredménytartalékban került elhelyezésre. A felperes álláspontjával ellentétben nincs olyan jogszabályi előírás, amely előírná egy gazdasági társaság részére, hogy hol tartsa az adózás utáni eredménytartalékban helyezett összeget, amely a betéti társaság tulajdona, így azzal elszámolási kötelezettsége nem lehetett. Ezt igazolja a büntetőeljárás során beszerzett és a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértői vélemény is, amelynek értékelését a bíróság alaptalanul mellőzte. A 22.000.000,-Ft jogszerű birtokban tartásával kapcsolatban a társaság taggyűlési határozatot hozott, amelyet csatolt a per során.

Az ítélet hiányosságának tekintette, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy a mögöttes felelőssége okán melyik év vonatkozásában, milyen indokok alapján milyen összeg megfizetésére kötelezte. Bár a Veszprémi Törvényszék ítéletében(G.40.107/2010/46.) 7.496.175,-Ft megfizetésére kötelezte a Bt-t, a kamatok megfizetésében nem marasztalta, a bíróság ellenére nem indokolta, hogy ebből az összegből milyen ok miatt és milyen összeget kell megfizetnie, miután nem az egész időszak alatt volt a társaság belfogója. Az ítéletből nem állapítható meg, hogy milyen számítás alapján állapította meg marasztalásának összegét és milyen jogszabályi rendelkezésen alapult a kamatfizetésre való kötelezettségének kezdő időpontja.

Az ellenőrzési kötelezettség a felperest terhelte, a társaságnak ebben csupán közreműködni kellett az iratok átadásával, ami a 2008., 2009. évek vonatkozásában megtörtént, az azt követő időszakra a Bt. azért tagadta meg a közreműködést, mert meg kívánta várni a Veszprémi Törvényszéken indult per jogerős befejezését. Mivel a jogerős ítélet kézbesítése és a felszámolás elrendelése között a felperes nem kérte a Bt. iratait, a társaságot mulasztás sem terhelte, de egy esetleges mulasztás esetén is biztosítani kellett volna a Bt. számára, hogy bizonyíthassa az ellene indított polgári perben a finanszírozott összeg rendeltetésszerű felhasználását. Ebből a jogi okfejtésből eredően megalapozatlanul tagadta meg a bíróság az általuk indítványozott szakértői bizonyítás elrendelését legalább a 2010-2011. évek vonatkozásában.

A per során folyamatosan kifogásolták a felperes útnyilvántartással kapcsolatos álláspontját, ennek ellenére a Veszprémi Törvényszék részére a 2008. évre vonatkozó, az OEP részére 2009. évre vonatkozó útnyilvántartások és a könyvelőtől a büntetőeljárás során lefoglalt 2010-2011. évi útnyilvántartások szakértői vizsgálatára a büntetőeljárás során, sem a perben nem került sor. Az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben sem, hogy az elszámolásnak a felperes által ténylegesen elfogadott vizitszámhoz, vagy a szolgáltatási szerződésben meghatározott feladathoz kell viszonyulnia. A jogszabályellenes, illetve téves

számveteli eljárásra hivatkozással a betéti társaság, illetve mögöttes felelőssége alapján az I.r.alperes el van zárva attól, hogy a ténylegesen felmerült közlekedési költség elszámolásra kerülhessen, amikor felperes maga is elismerte, hogy a finanszírozási szerződés teljesítése során közlekedési költség merült fel. Mindezen okok miatt az elsőfokú ítélet felülbírálatra alkalmatlan, ezért hatályon kívül helyezése indokolt. Mivel a Pp. szabálya alapján a bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte volna igénye megalapozottságát illetően, a keresetet el kell utasítani. Felperes saját ellenőrzésére, mint bizonyítékra, és a két év vonatkozásában le nem folytatott ellenőrzésre, mint bizonyítékra nem hivatkozhat, még 2008. év vonatkozásában sem, mert mögöttes felelősként a 2008. évre vonatkozó ítélet megállapításait is jogosult volt vitatni.

A felperes fellebbezésében keresetének való teljes körű helyt adással kérte az ítélet megváltoztatását, a II.r. alperes kereset szerinti marasztalását, az I.r. alperes terhére rótt perköltség 959.485,-Ft-tal történő felemelését.

Fellebbezésének indokai szerint a törvényszék a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseknél figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a két könyvszakértői vélemény díjelőlegét felperes előlegezte meg, amelynek megfizetésére pervesztessége okán az I.r. alperes köteles. Érvelése szerint II. r. alperessel szemben érvényesített követelése nem évült el. A főkötelezett Bt.-vel szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett, a végrehajtás adatait a cégbíróság bejegyezte a cégnyilvántartásba. 2013. szeptember 19-i időpontban elrendelt felszámolási eljárásban 67.792.300,-Ft összeg erejéig bejelentett hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette. A felszámolás megindulásával a végrehajtási eljárás megszüntetésre került, így nem kerülhetett sor behajthatatlansági nyilatkozat kiadására. Felperes csak akkor került abba a helyzetbe, hogy a mögöttes felelősökkel szemben igényét érvényesíthesse, amikor a betéti társaság felszámolási eljárását a Tatabányai Törvényszék a 2014. május 14-én kelt és június 7-én jogerőre emelkedett végzésével, egyszerűsített módon befejezte, az adós gazdálkodó szervezetet megszüntette és megállapította, hogy a hitelezői igények kifizetésére - felszámolási vagyon hiányában - nincs fedezet. Az 1/2007. Polgári Jogegységi Határozatra történő hivatkozással ismételten kifejtette azt az álláspontját, hogy a követelés főkötelezettől való behajthatatlanságának a megállapíthatóságáig az elévülés a mögöttes felelőssel szemben nyugszik, ami azt jelenti, hogy nincs szükség és lehetőség az elévülés mögöttes felelőssel szembeni megszakítására, mert az elévülés nyugvása fogalmilag kizárja az elévülés megszakadását. Miután a felperes az elvülés nyugvását követő egy éven belül érvényesítette követelését a mögöttes felelősökkel, így a II.r. alperessel szemben is, annak elévülése nem állapítható meg.

A fellebbezési ellenkérelmében a II.r. alperes a felperes fellebbezése által érintett részben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 104. §. (1) bekezdésében meghatározott 5 éves jogvesztő határidőn belül a felperes semmilyen követelést nem érvényesített a II.r. alperessel szemben, ezért jogszerű igényt vele szemben nem támaszthat.

A felperes fellebbezése nem alapos, az I.r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

Az elsőfokú ítéletnek nem volt nem fellebbezett rendelkezése, miután a felperes fellebbezésében a keresetének való teljes körű helyt adással az I.r. alperes marasztalása mellett a II.r.alperes kereseti kérelem szerinti marasztalását kérte, míg az I.r. alperes fellebbezése az ítélet megváltoztatásával, elsődlegesen a kereset elutasítására, másrészt megalapozatlanság és eljárási szabálysértésre történő hivatkozással az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult.

Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a II.r.alperessel szemben a jogszabályoknak megfelelő, érdemben helyes döntést hozott a kereset elutasításával. E tárgykörben a tényállás teljeskörűen felderített, megalapozott volt. Ugyanakkor az I.r.alperessel szembeni ítéleti döntés az I.r.alperes fellebbezésében is felhívott eljárási szabálysértések, megalapozatlanság miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan volt, amelynek okán az I.r.alperessel szembeni ítéleti döntést a másodfokú bíróságnak hatályon kívül kellett helyezni.

A per előzményi iratai alapján tényként állapítható meg, hogy a finanszírozási szerződés megszegéséből eredően az egészségügyi szakápolási tevékenységet a finanszírozási szerződés alapján ellátó szolgáltatót az Egészségügyi Szolgáltató Bt.1ot a Veszprémi Törvényszék (G.40.107/2007/46.), majd a Győri Ítéltábla (Gf.IV.20.249/2012/5.), a finanszírozási szerződében írt kötelezettségek elmulasztása, megszegése okán a 2008. és 2009.évi elszámolási időszakra **7.496.175,-Ft** tökeösszegben marasztalta. A peres eljárás adatai és a cégiratok azt igazolták, hogy a Bt. törvényes képviselője és belfogója 2008. július 20. napjáig a II.r. alperes volt, így a Gt. irányadó szabályai szerint mögöttes felelősségével kapcsolatos, a követelés elévülésére vonatkozó érvényesítésére vonatkozó határidő ezen időponttól kezdődően volt számítható. Az elsőfokú bíróság azon indokkal találta megalapozatlannak a felperes keresetét a II.r.alperessel szemben, hogy a 2008. július 20-tól kezdődően számítandó 5 éves elévülési időn belül felperes nem szólította fel a tartozás megfizetésére, ami a követelés elévülését eredményezte. Az elévülés nyugvására vonatkozó szabályokat a felperes hivatkozásától eltérően nem látta alkalmazhatónak. Érdemben helyes volt az elsőfokú bíróság döntése, amikor az általa hivatkozott elévülési szabályokat és az 1/2007. Polgári Jogegységi Határozatot értelmezve úgy ítélte meg, hogy a felperes követelése bírói úton nem érvényesíthető a II.r.alperessel szemben. Az irányadó jogszabályt azonban tévesen alkalmazta, mert a II.r.alperes, mint a társaságtól megváltó tag vonatkozásában nem az elévülés megszakadására és nyugvására vonatkozó felhívott szabályok az irányadók, hanem a Gt. 104. §. (1) bekezdése, amely azt rögzíti, hogy a társaságtól megváltó tag a társasági jogviszonya megszűnésétől számított 5 éves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy felel a társaságnak a harmadik személlyel szemben fennálló, a tagsági jogviszonya megszűnése előtt keletkezett tartozásáért, mint ahogy a tagsági jogviszonya fennállta alatt felelt. A Gt. 104. §.(1) bekezdésében rögzített jogvesztő határidő okán a Ptk. követelés nyugvására és elévülésére vonatkozó szabályai tehát nem alkalmazhatók. A per adataiból kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a 2008. július 21. napjától számított 5 éves jogvesztő határidőn belül felperes a követelését a társaságtól megváltó taggal, a II.r. alperessel szemben nem érvényesítette, ezért megalapozott, jogszerű igényt a II.r.alperessel szemben nem támaszthat.

Az ítéltábla az I.r.alperes fellebbezést megalapozottnak találta. Úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által lefolytatott bizonyítási eljárásnak a megvalósult eljárási szabálysértések okán a tényállás felderítettségét érintő hiányosságai voltak, amelyek az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát jelentették, elfogadható, érdemben felülbírálható álláspont nem került rögzítésre az elsőfokú ítéletben.

A bíróságnak a jogvita elbírálása során az Ebtv. 35.§.(6) bekezdése alapján azt kellett vizsgálnia, hogy az egészségügyi szolgáltató alperes az E. Alapból folyósított, a finanszírozás keretében kapott összeget a finanszírozási szerződésben foglalt feladatokra, meghatározott egészségügyi szolgáltatásra használta-e fel.

A per előzményi irataiból, a korábbi jogerősen befejezett ügy irataiból, a nyomozati eljárás során beszerzett és a perben kirendelt szakértői véleményekből, de önmagában a fellebbezésből és az elsőfokú ítéletből is megállapítható, hogy 2008.-2009. évi finanszírozási időszakra vonatkozóan súlyos szabálysértések róhatók, állapíthatók meg az a Bt., illetve az I.r. alperes terhére, amelyek a könyvelési, számviteli szabályok megsértésében nyilvánultak meg. Ezen szabálytalanságokat az erre az időszakra vonatkozóan elvégzett felperesi ellenőrzések is alátámasztották.

A felperes és a társaság között létrejött finanszírozási szerződés az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban rögzítette a szolgáltató főkötelezettségeként a finanszírozási szerződés 7.7. pontjában akként, hogy amennyiben a szolgáltató a jelen szerződés alapján az E. Alapból kapott összeg nem a finanszírozott egészségügyi szolgáltatások nyújtására használta fel, köteles azt felperesnek a szerződés 7.5. pontjában írtak szerint megtéríteni. A finanszírozási szerződés további részkötelezettségeket is előírt a szolgáltató társaság számára a szerződésszerű teljesítés érdekében, így köteles volt a társaság megfelelő formában és rögzített határidőben jelenteni a teljesített szolgáltatásokat. Köteles volt az ellenőrzés során a finanszírozóval együttműködni, szükséges iratokat, egyéb dokumentációkat részére határidőre biztosítani és szerződésszegés esetén a finanszírozási többletet, vagy adott esetben az okozott kárt és a jegybanki alapkamat kétszeresével számított kamatot a felperes részére visszatéríteni. A jogszabályi és szerződéses rendelkezések alapján a finanszírozási többletnek azt a részét köteles a szolgáltató visszatéríteni, amit nem a finanszírozott egészségügyi szolgáltatások nyújtására használt fel.

A másodfokú bíróság a Bt. által az OEP ellen indított perében hozott jogerős döntésében (Gf.IV.20.249/2012/5.) már kifejtette, és változatlanul fenntartja azt az álláspontját, hogy az E. Alap terhére nyújtott finanszírozás, csak a finanszírozási szerződésben, illetve annak mellékleteiben megjelölt területen (településeken), és a meghatározott vizitkeret erejéig ellátott és ilyenként szabályszerűen lejelentett teljesítések, ellátások anyagi forrásainak biztosítását szolgálja. Ezen keretek közé nem illeszthető ellátásokkal kapcsolatban felmerülő költségeknek a finanszírozási összeggel szembeni elszámolására a szolgáltató nem jogosult, az azzal kapcsolatos költségek körébe nem sorolható kiadások nem számolhatók el.

A jelen eljárásban az igényt érvényesítő, a finanszírozó felperes által kezdeményezett elszámolási perben perbeli jogállása, mögöttes felelőssége okán – a fellebbezésben kifejtett állásponttól eltérően - az I.r.alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a finanszírozási szerződés alapján származó összegeket a finanszírozási szerződés szerint meghatározott módon, célra használta fel. A bírói gyakorlat is egyértelmű abban a tekintetben, hogy az egészségügyi szolgáltató és a finanszírozó között polgári jogi jogviszony jön létre, ezért az egészségügyi szolgáltató az elszámolás benyújtása után – az ellene indított polgári perben – bizonyíthatja a finanszírozott összeg rendeltetésszerű felhasználását. (Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.690/2013/3.,BH.2004.422.) Minden gondatlanságból, vagy szándékos szerződésszegésből eredő jogkövetkezmény ezért a szolgáltatót terheli.

Az I.r. alperes a per során is előadta, és nem vitatta, hogy a követeléssel érintett 2010., 2011. évekre vonatkozóan együttműködési kötelezettségének nem tett eleget. Hivatkozása az volt, hogy a Bt. ellen akkor folyamatban levő per jogerős lezárásáig adatszolgáltatási tevékenységét nem kívánta teljesíteni, ez azonban egyértelműen azt jelentette, hogy szerződéses kötelezettségét önmaga által is elismerten megtagadta, hiszen a szerződésben írt dokumentációkat nem bocsátotta a felperes rendelkezésére, aki ennek következtében a 2010., 2011. évekre vonatkozó vizsgálatot, ellenőrzést nem tudta elvégezni. Ezen iratokat azonban a Bt. könyvelője mindkét év vonatkozásában átadta a nyomozhatóságnak.

Az ítéltábla osztotta az I.r. alperesnek azt a fellebbezésben előadott álláspontját, amely szerint a szerződésen alapuló együttműködési kötelezettség 2010., 2011. éveket érintő megtagadásából nem következik az, hogy a teljes finanszírozási összeget a felperes részére vissza kell téríteni. Az elsőfokú bíróság e körben elfogadott álláspontja megalapozatlan, ilyen következtetés az Ebtv. rendelkezéseiből, és a szerződéses kötelezettségekkel nem vezethető le. A per adatai szerint nem volt vitatott, hogy a szolgáltató által lejelentett vizitek ebben a számban megtörténtek, a havi lejelentéseket ebben a körben a felperes túlnyomórészt elfogadta és bizonyos esetekben - amikor azt indokoltnak látta - korrigálta. A büntetőeljárás során és a perben kirendelt szakértők áttanulmányozták az erre vonatkozó dokumentumokat, megállapították, hogy a lejelentések megfeleltek-e a finanszírozási szerződésnek. A perben eljáró szakértő is meghivatkozta, illetőleg véleményt nyilvánított arról, hogy azok nyomon követhetőek, vizsgálhatóak voltak, hiszen már nem volt vitatható, hogy ezek a dokumentumok a felek jogviszonyában ugyan nem – hiszen a Bt., illetve az I.r. alperes elzárkózott azok átadásától -, de a megindult büntetőeljárás kapcsán a felperes által vizsgálandó 2010. és 2011. évre vonatkozóan is rendelkezésre álltak. Az e körben lefolytatott bizonyítás hiányosságára, az eljárási szabálysértésekre az I.r. alperes helyesen hivatkozott. Az iratokból az I.r. alperes hivatkozásával egyezően megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság a beszerzett szakértői véleményre vonatkozó érdemi észrevételeit nem juttatta el a szakértőhöz, a szakértő az alperesi kérdésfelvetésekre az alapszakvéleményében, majd a kiegészítő szakvéleményben sem válaszolt, elutasította a szakvélemény kiegészítésére, illetve a szakértő meghallgatására irányuló indítványokat, így a perben releváns tények szakértői bizonyítás útján történő feltárására nem került sor.

A per során a finanszírozási költségek egyik legnagyobb, legjelentősebb tételét a Bt. tulajdonában, illetőleg a Bt. részére használatra átadott gépkocsi használatával kapcsolatos útiköltségek jelentették. A szakvélemények egyezők voltak abban a tekintetben, hogy ezen költségek elszámolhatóságát, a ténylegesen felmerülő költségek igazolását megakadályozta, illetve megnehezítette a menetlevelek, számlák, bizonylatok kiállításának hiánya, a számviteli törvény, a bizonylati fegyelem szabályainak megsértése. Azt azonban a felperes is elismerte, hogy a gépkocsik üzemeltetésével kapcsolatosan a társaságnak a követeléssel érintett ellenőrzött, illetve nem ellenőrzött időszakban tényleges üzemanyagköltsége merült fel. A jogszabályellenes, illetve téves számviteli eljárásra való hivatkozással a Bt., illetve az I.r. alperes valóban el lenne zárva attól, hogy a ténylegesen felmerült közlekedési költsége elszámolásra kerülhessen. A felperesnek ez az elismerő nyilatkozata azt jelenti, hogy az üzemanyagköltségek tekintetében az elsőfokú bíróságnak részletesen vizsgálni kellett volna, hogy melyek azok a költségtelek, amelyek valóban elfogadhatók és megállapíthatók a társaság javára a finanszírozási szerződés teljesítésével összefüggésben. Annak ismeretében is, hogy a szükséges dokumentációkat az I.r. alperes, illetőleg a Bt. leadta a könyvelőnek, illetve a nyomozhatóságnak, az egyes időszakok mérlegadatai, a tételes főkönyvi kivonatok

az éves beszámolók, az OEP elektronikus listái, a vizitek száma már a büntetőeljárás során kirendelt szakértő rendelkezésére álltak. (szakvélemény 6.old.). Valóban volt olyan szakértői hivatkozás, hogy számlák hiányában és az eltérő útnyilvántartások okán a rendelkezésre bocsátott dokumentáció nem sok segítséget ad egy egzakt szakvélemény adásához, a büntetőeljárás során bevont szakértő számítása csak becslésnek tekinthető, az ítéltábla megítélése szerint létezhetnek olyan szakértői módszerek, amelyekkel az utazási költségátétel kimunkálható. Maga a felperes is vizsgálta a társaság által 2008., 2009. évekre vonatkozó költségkimutatást, elszámolást, és azokat - ha szükségesnek látta - korrigálta. Megfelelő bizonylatok hiányában a perben és a büntetőeljárás során eljáró szakértő is a felperes által lefolytatott ellenőrzéshez hasonló módszert tartott elfogadhatónak, a perben eljáró szakértő is akként nyilatkozott, hogy a Bt. által 2010. és 2011. években bizonyítottan elvégzett egészségügyi szolgáltatás okán az OEP által megállapított jogtalan visszafizetés összegét korrigálni javasolta a tevékenységhez felmerült, becsült ráfordítás összegével. (szakvélemény 10. pont) A keresettel érintett 2010., 2011. évre vonatkozóan a felperesi ellenőrzés megghiúsulása miatt a felperes ellenőrzés és a szakvélemények tényleges összevetése nem történt meg, az indokolt és szükséges szakértői bizonyítás lefolytatásának hiánya a tényállás fel nem derítettségét eredményezte. Ez a hiányosság egyfajta becslési eljárással elfogadható, igazolható szakértői eljárással, módszerrel pótolható, ezért a valóban felmerülő utólagos költségelszámolást mindenképpen végre kell hajtani. Egy ilyen jellegű, és terjedelmű – elmulasztott - bizonyítás lefolytatása azonban meghaladja a másodfokú eljárás kereteit, az így beszerzett bizonyítékok egyfokú értékelését jelentené.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság a Pp. 213. §. (2) bekezdése alapján a keresetet elutasító ítéleti rendelkezést részítélettel bírálta el és azt a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az ítélet I.r. alperessel szembeni marasztaló rendelkezését a Pp. 252. §. (2) és (3) bekezdései hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A lefolytatandó új eljárásban – mivel a perben és a büntetőeljárásban eljáró szakértők eljárása, szakértői módszere teljes körűen nem volt azonos - tisztázni kell, hogy melyik bizonyítási eljárás, szakértői bizonyítási mód az, amely kellő meggyőző erővel bír, illetőleg kiindulópontot jelenthet az érdemi döntés meghozatalakor az elsőfokú bíróság számára.

Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemények és peradatok értékelésével állást foglalt a 2008. évben a Bt. házipénztárában nyilvántartott 21.400.000,-Ft pénzüsszeg jogi sorsáról is. A szakértői vélemények ennek munkavállaló előlegként történő kiutalásával, illetőleg annak visszakönyvelésével, kezelésével kapcsolatban több szabálytalanságokat is feltártak. Az ítéltábla álláspontja szerint ezen körülmények nem változtatnak azon, hogy 2008. évben a Bt. gazdálkodási tevékenységből származó - a korábbi mérlegekből nyomon követhető – eredmény keletkezett, ami nem jelenti azt, hogy azt fel nem használt finanszírozási többletként vissza kell fizetni a felperes részére. A szolgáltatás nyújtásával keletkezett haszonnal a Bt. rendelkezhet, azt osztalékként is kifizetheti, vagy a cég vagyonszerzésére (ingatlanvásárlás) fordíthatja, a pénz elvileg készpénzben lehetett a társaság házipénztárában. Ezen összeg esetleges eltulajdonítása nem változtat azon, hogy a pénzüsszeg egy gazdálkodás eredménye volt, amellyel nem volt elszámolási kötelezettsége a gazdasági társaságnak, illetőleg mögöttes felelőssége okán a beltájának. A felperes az I.r. alperes marasztalása okán nyilván nem támadta az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes jogkövetkeztetését, illetve a szakértő ezzel kapcsolatos megállapításait, a lefolytatandó új eljárásban a szakértői bizonyításnak erre a kérdéskörre mindenképpen ki kell terjednie.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre tekintettel az ítéltábla a Pp. 252. §. (4) bekezdése alapján csak megállapította a felperest képviselő jogtanácsos 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (5) bekezdése alapján ÁFA nélkül számított munkadíját és az I.r.alperes jogi képviselője javára megállapítható másodfokú ügyvédi munkadíjat, azok viseléséről az új eljárás lefolytatását követően az elsőfokú bíróságnak kell határoznia.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78.§.(1) bekezdése alapján köteles a II.r. alperes jogi képviselője javára a 32/2003(VIII.22.) IM . rendelet (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes illetékmentességére tekintettel a II.r. alperessel kapcsolatos fellebbezéssel felmerült és feljegyzett fellebbezési illeték a 6/1986(VI.26.) IM. Rendelet 13.§.(1) bekezdése és 14.§.-a alapján az állam terhén marad.

Győr, 2017. május 10.

Dr. Zámbó Tamás sk.

Dr. Kovácsfi László sk.

Dr. Szalay Róbert sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: